אי נמי כהנך דלאו בני גלות. הרבה שנויין במסכת מכות (פ"ב) כגון שהרגו דרך עלייה או מי שיצאה אבן מתחת ידו והוציא הלה לאשו וקבלה: **מה חלק.** בטומאת מקדש משאר טומאות: **דמייתי עולה ויורד.** ושאר שגגת עבירה בקרבן קבוע: **דמייתי שעירה ולא כשבה.** ובשאר כריתות או כשבה או שעירה: **חלק להקל קאמרינן.** האי מה מצינו שחלק חילוק שהוא להקל מיבעי לן לאשכוחי דומיא דשעיר הפנימי דקולא הוא שיחיד מתכפר בקרבן גבור שלא חסר בו ממון משלו: **והאי חלוק להחמיר.** שאם לא ימצא שעירה אלא בדמים יקרים יביאנה בעל כרחו: **ואימא יולדת.** שאם עבר עליה יום הכפורים אוכלת בקדשים בלא קרבן: **ולא לגל טומאתם.** וקרבן יולדת אינו בא לכפרה אלא לטהרה מטומאתה לאכול בקדשים: **ולרבי שמעון דאמר כו'.** במסכת נדה בפרק המפלת (דף לא:): **יולדת חוטאת היא.** שכשכורעת לילד נשבעת שלא תזקק לבעלה: **ממקומו הוא מוכרע.** ואיהו לא צריך להך דרשה דחלק: **מה חלק דמייתי לפרים** לא גרסינן שאין זה להקל שהפרים אינן קרינין ולבד הקרבן הם באין ז' ימים לפני הקרבן והכי גרסינן אימא מצורע. וחלק דידיה לא מיצטריך לפרושה דהא פרים גבי קושיא דיולדת ומאי חילוק דמייתא בעולה ויורד והיא גופה איתא במצורע: **ז' דבריים.** מפרש במסכת ערכין בפרק יש בערכין. אלמא על חטאת אתי קרבן דליה: **הפס מגגעיה איכפר ליה.** בלעבר נגעו נתכפר לו העון: **ואימא נזיר טמא.** דכתיב (במדבר ו) וביום השמיני יביא שתי תורים: **ולא לגל טומאתם.** וכי מייתי נזיר קרבן למיחל עליה נזירות טהרה מייתי דכתיב' (שם) והזיר לה' את ימי נזרו והימים הראשונים יפלו ונזרת הכתוב הוא דלא חיילא נזירות עד דמייתי קרבן: דרבי אלעזר הקפר במסכת תענית (דף יא.): **חוטאת הוא.** שציער עצמו מן היין: **כי היכי דעביד לפני ולפנים.** דמפרש לעיל במנינא אחת למעלה וז' למט' מדם הפר וכן מדם השעיר ואתא האי וכפר על הקדש לאיתויי היכל שיעשה כמו כן על הפרוכת מבחוץ: **נייתי פר ושעיר אחריני קמ"ל.** וכפר מההוא גופיה והדר כתיב וכן יעשה לפרוסי מה היא כפרה שהכתוב מצוה עליו שיהא ככל אשר עשה לפנים: **מיניה משמע.** ואייתר ליה וכפר על הקדש לדרשה: ה"ג **מאי ניהו יש בה ידיעה כו'** ולא גרסינן טומאה במקדש מאי ניהו. והכי פירושא קתני מה פשעים שאינן בני קרבן אף חטאים ומאי ניהו טומאה דממעיט מהאי קרא ההיא דבא קרבן ואיזו זו שיש בה ידיעה בתחלה וידיעה בסוף: **האי בר קרבן.** עולה ויורד הוא ולמה לי למימר דלא ניכפר האי שעיר עלה: **סמוך לשקיעת החמה.** ערב יום הכפורים ולא היה שהות להביא קרבנו: ניתלי

גילוי עריות כו' אי במזיד בר קטלא הוא. ובהנך דליכא קטלא אלא כרת ליכא לאוקומה דהא איכא למיפרך בר מלקות הוא כדפריש: **ואימא** יולדת. פירש הקונטרס יולדת שעבר עליה יום הכפורים תאכל בקדשים ואין צריכה להביא קרבן אף על גב דאם כן לא אתי לכלל חטאת אין לחוש כיון דבטומאת מקדש וקדשיו אתי לכלל חטאת כדפרישית לעיל ולא מקרי נמי פעמים בשנה הואיל ואין זמנה קבוע אלא פעם אחת בשנה אבל קשה דהא בר קרבן הוא ואיך יכפר על בר קרבן וי"ל דהואיל וקרבן יולדת לא אתי לכפרה אלא להכשיר בקדשים אין זה בר קרבן אפילו לר' שמעון דאמר יולדת חוטאת היא מכל מקום עקרו אינו אלא להכשיר בקדשים אבל קשה מאי פריך דאי פריך שלא תצטרך להביא קרבן כלל הוה ליה לשנויי כדמשני גבי שעיר המשתלח בפרק בתרא דכריתות (דף כו.) דיולדת כי קמייתי קרבן לאשתרויי בקדשים ואנזיר נמי משני דלא מייתי אלא כדי למיחל עליה נזירות טהרה לכך נראה לרבינו תם דהכא מספק יולדת פריך כגון ספק אם נפל הפילה אם רוח הפילה ולא הוחזקה עוברה דאי הוחזקה בתר רובא אזלינא כדמוכח בפרק המפלת (נדה דף מט.) או לא הרגישה שהפילה דלאו בת קרבן היא ואע"ג דמייתא חטאת העוף על הספק כדאמרינן[ה] בסוף נדה (דף עב.) לא תשיב בר קרבן מידי דהוה אחייבי אשמות תלוין דלא תשיבי בני קרבן בפרק בתרא דכריתות (דף כה:) כיון דאין באין אלא על הספק ועוד דהא איכא עולת העוף שאין מביאין על הספק והשתא פריך הכא דיתלה לה השעיר עד לאחר יום"כ שתביא חטאת העוף וכן כל הני דנסמוך אבל בפרק בתרא דכריתות (דף כו.) פריך דלא תביא כלל דהשתא אתי שפיר דלא משני הכא כדמשני התם: **אמר** קרא לכל חטאתם. וא"ת קרבן יולדת נמי איקרי חטאת וי"ל דבעי שבא על חטאת דומיא דפשעים ולא מצי לשנויי אמר קרא וכפר דביולדת נמי כתיב וכפר והיינו שמכפרה ומטהרה לאכול בקדשים: **ואימא** מצורע. ומאי חלק וכו'. ואם תאמר והא מייתי נמי אשם וי"ל בחטאת שלו מיהא חלק להקל: **על** ז' דברים נגעים באין. תימה והא לא מייתי בעלמא קרבן אהנך עבירות אלא כשהוא מצורע והיכי תיסק אדעתין דאחטאה קמייתי ונראה לריב"ן דס"ד דאתרוייהו מייתי לכפרה ולאשתרויי בקהל ומשני דלאו לכפרה מייתי אלא לאשתרויי בקהל: **אימא** נזיר טמא. פירוש ולא ידע שנטמא ומאי חלק דמייתי תורין אע"ג דמייתי נמי אשם מכל מקום הקרבן שחייבו הכתוב לבד מאשם חלק להקל: **ולרבי** אלעזר הקפר דאמר נזיר חוטא הוא כו'. ואם תאמר והא לא איקרי חוטא אלא לפי שציער עצמו מן היין והשעיר אינו בא לכפר אלא על הטומאה ויש לומר כיון שעל ידי הטומאה בא לו שציער עצמו מן היין פעם שניה כדאמר בנזיר (דף ג. ע"ש) ששנה בחטא קרינן ביה וכפר מטומאתו ודוקא לרבי אלעזר הקפר אבל לרבנן אפילו נטמא במזיד הקרבן אינו בא על החטא דהא אפילו נטמא באונס דלאו חוטא הוי לרבנן מביא קרבן ומאשר חטא על הנפש הוי לרבנן לשון חסרון כמו (מלכים א ח) והייתי אני ובני שלמה חטאים וכמו (שופטים כ) אל השערה ולא יחטיא ולכל חטאתם ליכא לפרושי הכא לשון חסרון הוה דהא דומיא דפשעים כתיב:

דאתידע ליה סמוך לשקיעת החמה. ואם תאמר הא נמי נילף משעיר המשתלח בדידיה נמי דרשינן חטאים דומיא דפשעים ויש לומר דלא דרשינן ביה דומיא דפשעים אלא לענין אם נודע לו מבעוד יום שראוי להביא קרבן אבל סמוך לשקיעת החמה לא תשיב בר קרבן להכי אייתר בשעיר הפנימי חטאים דומיא דפשעים דאפי' אתידע ליה סמוך לשקיעה לא תלי: ומאי

גילוי עריות נמי היכי דמי אי במזיד בר קטלא הוא אי בשוגג בר קרבן הוא במזיד ולא אתרו ביה בשוגג ולא אתידע ליה שפיכות דמים נמי ה"ד אי במזיד בר קטלא הוא אי בשוגג בר גלות הוא במזיד ולא אתרו ביה בשוגג ולא אתידע ליה אי נמי בהנך דלאו בני גלות נינהו אמר מר יכול על שלש טומאות הללו יהא שעיר מכפר ת"ל [1]מטומאות ולא כל טומאות מה מצינו שחלק הכתוב מכלל כל הטומאות בטומאת מקדש וקדשיו אף כאן בטומאת מקדש וקדשיו דברי רבי יהודה מאי חלק דמייתי בעולה ויורד אימא ע"ז ומאי חלק (סימן ע"ז יולדת מצורע נזיר (וכו')) דמייתי שעירה ולא כשבה אמר רב כהנא אנן חלק להקל קאמרינן והאי חלק להחמיר הוא [ה] אימא יולדת דחלק דמייתא עולה ויורד אמר רב הושעיא [1]לכל חטאתם ולא לכל טומאתם ולר' שמעון בן יוחאי דאמר יולדת נמי חוטאת היא מאי איכא למימר רבי שמעון לטעמיה דאמר ממקומו הוא מוכרע [ב] אימא מצורע [ו]אמר רב הושעיא לכל חטאתם ולא לכל טומאתם ולר' שמואל בר נחמני [ז]דאמר על שבעה דברים נגעים באין מאי איכא למימר התם נגעיה דאכפר ליה וקרבן לאישתרויי [ז]בקהל ואימא נזיר טמא דחלק דמייתי תורים ובני יונה אמר רב הושעיא לכל חטאתם ולא לכל טומאתם ולר' אלעזר הקפר [ד]דאמר נזיר נמי חוטא הוא מאי איכא למימר סבר לה כר' שמעון דאמר ממקומו הוא מוכרע אמר מר ר' שמעון אומר ממקומו הוא מוכרע הרי הוא אומר [1]וכפר על הקדש מטומאות מטומאתו של קודש כו' שפיר קאמר רבי שמעון ורבי יהודה אמר לך ההוא מיבעי ליה כי היכי דעביד לפני ולפנים הכי נעביד בהיכל ורבי שמעון ההוא [1]מוכן יעשה נפקא ורבי יהודה אי מההיא הוה אמינא ניתי פר ושעיר אחריני ונעביד קמ"ל ור' שמעון וכן יעשה לאהל מועד מיניה משמע אמר מר יכול על כל טומאות שבקודש יהא שעיר זה מכפר ת"ל מפשעיהם לכל חטאתם וגו' מאי ניהו יש בה ידיעה בתחלה ויש בה ידיעה בסוף האי בר קרבן הוא לא צריכא דאתידע ליה סמוך לשקיעת החמה ס"ד אמינא אדמייתי

ניתלי

תורה אור השלם

1. וְכִפֶּר עַל הַקֹּדֶשׁ מִטֻּמְאֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּמִפִּשְׁעֵיהֶם לְכָל חַטֹּאתָם וְכֵן יַעֲשֶׂה לְאֹהֶל מוֹעֵד הַשֹּׁכֵן אִתָּם בְּתוֹךְ טֻמְאֹתָם:

ויקרא טז טז

הגהות הב"ח

(ה) גמ' הוא ואימא יולדת: (ב) שם מוכרע ואימא מצורע:

מוסף רש"י

נגעיה דאכפר ליה. יסורים ובשם של נגע כפרו לו על חוטו חטא (סוטה טו.). **לאישתרויי (בקהל) בקדשים.** שם טומאות שהצריכן הכתוב כפרה לטהרתן, זב וחבר ויולדת ומצורע ונזיר שנטמא (שם).

מאי היא חלוקת טומאת מקדש וקדשיו מכל חייבי קרבן דאינון בעולה ויורד. ואימא ע"ז דחלוקה טומאתה דהיא בשעירה. ודחינן אנן חלק להקל קאמרינן. וחלוקה דטומאת ע"ז להחמיר עליה היא. מפורשת בספרי. ואימא יולדת ואליבא דר' שמעון דאמר יולדת חוטאת היא. כי בשעה שכורעת לילד נשבעת שלא תזקק לבעלה. ודחינן ר' שמעון לטעמיה דאמר ממקומו הוא מוכרע. ואימא ואימא טומאת מצורע שהוא חוטא. דאמר ר' שמואל בר נחמני א"ר יונתן על שבעה דברים נגעים באים. על לשון הרע. ועל שפיכות דמים. ועל שבועת שוא. ועל גילוי עריות. ועל גסות הרוח. [ועל הגזל]. ועל צרות העין. על לשון הרע שנאמר מלשני בסתר רעהו אותו אצמית. ואין צמיתות אלא צרעת דמתרגם לצמיתות לחלוטין. ואמרינן מצורע מוחלט. זו השמועה מפורשת בסוף כריתות. ואמר שאני נגעים דהתם כפר ליה נגעיה. ואימא נזיר וכו' אלעזר הקפר דאמר במסכת תענית כי כל נזיר חוטא הוא. ושנינן סבר לה כר'

ומאי נינהו אין בה ויש בה. ולא בעי למימר אין בה ואין בה ומאי משום דהא שעירי הרגלים ושעירי ראשי חדשים מכפריס ס"ד נפיק מיפך כתיב התם לה' חטאת שאין מכיר בו אלא ה' ואפי' לר' שמעון דלא דרים לה' לא ה"מ למינקט מאי נינהו אין בה ואין בה משום היקשא דמתניתין על מה שזה מכפר זה מכפר:

ונכפר כפרה גמורה. וא"ת ומי עדיף משעיר המשתלח דאינו אלא תולה כדאמר בפרק בתרא דכריתות (דף כה.) דחייבי חטאות ואשמות ודאין חייבים להביא אחר יוה"כ וי"ל דהכא ממשמעות דקרא קא פריך דוכפר לכל חטאתם משמע שמכפר לגמרי כל החטא אבל גבי שעיר המשתלח לא כתיב לכל חטאתם אלא גבי וידוי ולא גבי כפרה:

מאי לכל חטאתם דאתי לכלל חטאת. תימה דפריך בפרק בתרא דכריתות (דף כו.) גבי שעיר המשתלח אימא כי מתיידע אחר יוה"כ נמי לא מייתי חטאת ואמאי הא בדידיה נמי כתיב לכל חטאתם וי"ל דהתם נמי כיון שנודע לו קודם יוה"כ שהיה בספק והיה לו להביא אשם תלוי אלא ששעיר המשתלח מכפר אפי' כשנודע לו אחר יוה"כ ידיעה ודאית לא יצטרך להביא חטאת דשפיר מיקרי אתי לכלל חטאת הואיל ואתא לכלל אשם אבל פשיטא היכא דלא נודע לו כלל אפי' ידיעת ספק קודם יוה"כ שיביא חטאת כשיודע לו מדרשה (ג) דכל חטאתם כדדרים הכא אי נמי גבי שעיר המשתלח ליתן למידרש דוקא הנך דאתו לכלל חטאת שהרי מכפר על כמה עבירות שאינן כלל בני קרבן על עשה ועל לא תעשה ושאר עבירות אי נמי שעיר המשתלח עדיף שתולה כי אתיידע ליה סמוך לשקיעת החמה כדפריסית:

(ד) **מה פנימי אין מכפר אלא על** דבר שיש לו ידיעה אף חיצון וכו'. ואם תאמר לומר שאין אחד מכל קרבנות השנה מכפר כפרה זו אלא זה בלבד: התינח לר' שמעון דלא דרים חטא שאין מכיר בו אלא ה' דאיצטריך היקשא דלא מכפר חיצון (ג) ארגליס אלא לר' יהודה אמאי איצטריך היקשא הא ע"כ חיצון מכפר אאין בה ויש בה דבמאי מוקמת ליה דליכא למיפרך דנפיך מיפך חיצון ארגליס דהא כתיב לה' חטאת שאין מכיר בה אלא ה' ואין לומר דאיצטריך היקשא דלא מכפר אשאר עבירות אלא בטומאת מקדש וקדשיו דמלשון מתניתין משמע דאיצטריך אאין בה ויש בה וי"ל דאי לאו היקשא הוה מוקמינן כפרת חיצון באין בה ואין בה דטומאת מקדש וקדשיו וכפרת ר"ח וארגליס באין בה ואין בה בשאר עבירות ולא הוי דרשינן הואיל וזה בא בזמן קבוע (ד) מה זה אין מכפר אלא על טומאת מקדש וקדשיו כו' כדדרים תנא דבי ר' ישמעאל אלא הוי דרשינן מה זה מכפר אאין בה ואין בה אף זה כו' אבל השתא דאיכא היקשא דחיצון מפנימי על כרחך דרשינן כדדרים תנא דבי ר' ישמעאל: **ניכפר** פנימי אדידיה ואדחיצון. אע"ג דלא אתי לכלל חטאת אין לחוש כדפריסית לעיל:

ונפקא מינה היכא דלא עבד חיצון. ואם תאמר א"כ חיצון למה בא כלל וי"ל משום טומאה שאירעה בין זה לזה: **כפרה** אחת מכפר ואין מכפר שתי כפרות. ואם תאמר אמאי לא משני דאי מכפר נמי אדחיצון אם כן תהיה כפרה זו פעמים בשנה וי"ל דאין לחוש כיון דעיקר כפרתו הכתובה בו דהיינו יש בה ואין בה לא תהא אלא פעם אחת בשנה ואם תאמר תיפוק ליה מדאיתקש חיצון לפנימי דבעינן שלא תהא כפרת חיצון אלא פעם אחת בשנה תדע מדקאמר בסמוך גבי חיצון האי שעירי רגלים ושעירי ר"ח מכפרין פירוש ואם כן הויא פעמים בשנה וכן לקמן פריך והא כי כתיב אחת בשעיר הפנימי כתיב ומשני מדאיתקש חיצון לפנימי ובסמוך נמי דפריך וניכפר חיצון אדידיה ואדפנימי ליתי דאין חיצון מכפר ב' כפרות מדאיתקש וי"ל דכיון דלא כתיב אחת בגופיה דחיצון אלא דיליף בהיקשא ליה לן למעוטי שלא יכפר פנימי אדחיצון וחיצון אדפנימי ואדרבה מכח היקשא אית לן לומר על מה שזה מכפר זה מכפר ומכח דאיתקוש להדדי הוא דפריך אבל חיצון ור"ח וארגליס דלא איתקוש להדדי פריך בסמוך שפיר הא שעירי רגלים ושעירי ר"ח מכפריס לענין כפרת אחרים הוי כאילו כתיב אחת בשנה בגוף דחיצון: **וניכפר** חיצון אדידי' ואמאי דעביד פנימי. ואם תאמר המקשה דלא ידע הך דרשה אחת בשנה אמאי לא פריך דליכפרו או ליתלו תרוייהו אפנימי ותו לא וי"ל דאהך קושיא ודאי ידע שיתרץ לו אחת בשנה הואיל וחיצון אינו מכפר כפרה אחרת אלא זו אבל אפירכא דפריך וניכפר חיצון אדידיה ואדפנימי לא מיסתבר ליה למקשה דנימעוט מאחת בשנה כיון דעיקר כפרתו לא הוי דפנימי אי נמי י"ל דסברא הוא שלא יבאו שניהם על דבר אחד ולא יועיל זה בלא זה וזה אין סברא לומר שיועיל ולא בא חיצון אלא משום טומאה שאירעה בין זה לזה והשתא אתי שפיר דקאמר לעיל ונפקא מינה היכא דלא עביד חיצון ולא קאמר נפקא מינה להגן ביני וביני דהיכא דעביד חיצון אא"כ לא יכפר פנימי אדחיצון כדי שלא יבא חיצון אטומאה שאירעה בין זה לזה בלבד וא"ת ונימא דלעולם אתו תרוייהו אדפנימי לחוד והוי פנימי לתלות וחיצון לכפרה וי"ל דאי חיצון מכפר לגמרי אם כן לא אתי לכלל חטאת והיאך יתלה על זה פנימי: **לטומאה** שאירעה בין זה לזה. הכא לא קאמר ונפקא מינה להיכא דלא עבד פנימי כדקאמר לעיל דפנימי קרב קודם חיצון (ה) ואי ליכא אלא חד יעשו פנימי ולא חיצון:

כפרה זו לא תהא כו'. פ"ה דלאו היינו קרא דלעיל ונראה דסברתו דלא מצינן למדרש הך דרשה מקרא קמא אע"ג דכתיב ביה נמי אחת בשנה משום דלא סגי דליכתוב אחת בלא שנה ולא מצינו למידרש מיניה אלא דרשה קמייתא דאין מכפר שתי כפרות (ו) (ורש"י) [ור"י] מפרש דהא דרשה נמי שמעינן מקרא קמא מדלא כתיב אחת בעשור וכתיב בשנה וקרא אחרינא איצטריך לשום דרשה: אלא

1. וְכִפֶּר עַל הַקֹּדֶשׁ מִטֻּמְאֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּמִפִּשְׁעֵיהֶם לְכָל חַטֹּאתָם וְכֵן יַעֲשֶׂה לְאֹהֶל מוֹעֵד הַשֹּׁכֵן אִתָּם בְּתוֹךְ טֻמְאֹתָם:

ויקרא טז טז

2. וְכִפֶּר אַהֲרֹן עַל קַרְנֹתָיו אַחַת בַּשָּׁנָה מִדַּם חַטַּאת הַכִּפֻּרִים אַחַת בַּשָּׁנָה יְכַפֶּר עָלָיו לְדֹרֹתֵיכֶם קֹדֶשׁ קָדָשִׁים הוּא לַיְיָ: שמות ל י

רבינו חננאל

שמעון דאמר ממקומו הוא מוכרע. ודייק האי תנא מדלא כתיב על חטאתם אלא לכל חטאתם להגך דאתו לכלל חטאת. ומאן נינהו מי שיש בו ידיעה בתחלה ואין בו ידיעה בסוף עדיין דלכי מיתידע ליה בעי לאיתויי קרבן. ומאחר שאינו מכפר למה תולה. אמר רבא להגן עליו מן היסורים. אבל אם מת מיתה ממרקת עונו: **מתני'** אין בה ידיעה בתחלה אבל יש בה ידיעה בסוף כו':

מסורת הש"ם

ניתלי ליה קמ"ל אמר מר מנין (ו) שיש בה ידיעה בתחלה ואין בה ידיעה בסוף ששעיר זה תולה מנין מאי קא קשיא ליה הכי קא קשיא ליה השתא דאמרת חטאים דומיא דפשעים מה פשעים דלאו בני קרבן אף חטאים נמי דלאו בני קרבן אימא מה פשעים דלאו בני קרבן לעולם אף חטאים דלאו בני קרבן לעולם ומאי נינהו אין בה ידיעה בתחלה ויש בה ידיעה בסוף אבל יש בה ידיעה בתחלה ואין בה ידיעה בסוף כיון דכי מתידע ליה בר קרבן הוא אימא לא ליתלי וכי תימא אין בה ידיעה בתחלה ויש בה ידיעה בסוף שעיר הנעשה בחוץ ויוה"כ מכפר ס"ד אמינא ניפוך מיפך אמר קרא [1]לכל חטאתם מכלל דבני חטאות נינהו ונתכפר כפרה גמורה אי כתיב מחטאתם כדקא אמרת השתא דכתיב לכל חטאתם להנך דאתו לכלל חטאת וכי מאחר שאינו מכפר למה תולה אמר ר' זירא לומר שאם מת מת בלא עון א"ל רבא אם מת מיתה ממרקת אלא אמר רבא להגן עליו מן היסורין: אין בה ידיעה בתחלה ויש בה ידיעה בסוף שעיר הנעשה בחוץ ויוה"כ מכפר כו': מכדי איתקוש איתקוש להדדי ונכפר פנימי אדידיה ואדחיצון ונפקא מינה להיכא דלא עבד חיצון אמר קרא [2]אחת (ו) כפרה אחת מכפר ואינו מכפר שתי כפרות ונכפר חיצון אדידיה ואמאי דעביד פנימי נפקא מינה לטומאה דאירעה בין זה לזה אמר קרא [2]אחת בשנה (ו) כפרה זו לא תהא אלא

ניפוך ליה. מן היסורים: **מאי קשיא ליה.** דאמר ומנין שעל זה מכפר הא יליף לה דעל שאינה בא קרבן מכפר וזו אינה בא קרבן ואתיא ליה מחטאים דומיא דפשעים: **ניפוך מיפך.** זה יכפר על שאין בה ידיעה בתחלה ויש בה ידיעה בסוף דלא אתי לכלל קרבן והחיצון יתלה על שיש בה ידיעה בתחלה ואין בה ידיעה בסוף ולהכי איצטריך לכל חטאתם: **לכל חטאתם.** ולא כתיב מפשעיהם וחטאתם לומר עכשיו הוא בפשע שאינו בר קרבן ויתלה עליו עד שיבא לכלל חטאת: **שאם מת.** קודם שיוודע לו: **מיתה ממרקת.** דהכי אמרינן בפרק בתרא דיומא (פו.) שמיתה ממרקת כל העונות שעשה תשובה עליהן ואין התשובה גומרת כפרתן ולא יום הכפורים גומר כפרתן כגון עבירות חמורות: **וניכפר פנימי אדידיה.** לתלות על שיש בה ידיעה בתחלה ואין בה ידיעה בסוף: **ואדחיצון.** על שאין בה ידיעה בתחלה ויש בה ידיעה בסוף: ה"ג **ונפקא מינה להיכא דלא עבד חיצון.** אם לא היה להם שעירים בכל הצורך: **אמר קרא אחת.** וכפר אהרן על קרנותיו אחת בשנה ובמזבח הפנימי כתיב שמכפר עליו מדם הפר ושעיר פר להכהנים ושעיר לעם. והכא קרא יתירא הוא דאמאי איצטריך אי לאורויי לך שדם חטאת הכפורים מכפר עליו בהדיא כתיב באחרי מות (ג) ויצא אל המזבח אשר לפני ה' וכפר עליו וגו' אלא לדרשה אתא וקאמר אחת דאין כאן אלא כפרה אחת: **אמר קרא אחת בשנה.** תרי זימני כתיבי אחת בשנה וכפר אהרן על קרנותיו אחת בשנה מדם חטאת הכפורים אחת בשנה יכפר בריש דקרא סמך אחת לוכפר על קרנותיו ודרשינן מיניה וכפר אחת שאין כאן אלא כפרה אחת (ג) לימד שאינו מכפר כפרה אחרת ובסיפא דקרא סמך יכפר לבשנה דכתיב אחת בשנה יכפר

(ד) **ורבי ישמעאל דאמר וכו'.** בשילהי ידיעות הטומאה (לקמן דף יט:) מוקמינן דלא בעי רבי ישמעאל ידיעה בתחלה בקרבן עולה ויורד: כפרתן

(ה) [לקמן י:], (ג) [ויקרא טז], (ג) [ולימד. רש"ל], (ד) [שייך לדף ט.], (ה) [שייך למשנה דלעיל ב.], (ו) [ותולי ל"ל ור"ש והייטו רבינו שמואל אז רבינו שמשון],

הגהות הב"ח

(א) גמ' מנין ליש בה: (ב) תוס' ד"ה מאי וכו' מדרשא דלכל חטאתם: (ג) שם ד"ה מה וכו' חיצון אדרגלים: (ד) **בא"ד** קבוע וזה בא בזמן קבוע מה זה:

גליון הש"ם

תוס' ד"ה לטומאה וכו' ואי ליכא אלא חד יעשו פנימי ולא חיצון. תמוה דא"א לעשות פנימי בלא הגלה. אא"כ ראיתי בספר מעין החכמה לבעל עלי אלמוגים שעמד בזה: